

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

NÁLEZ

Ústavného súdu Slovenskej republiky

V mene Slovenskej republiky

IV. ÚS 562/2025-26

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Ladislava Duditša a sudcov Libora Duľu (sudca spravodajca) a Rastislava Kaššáka v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľa [REDAKOVANÉ], zastúpeného Advokátska kancelária GRUJBÁR s.r.o., Ulica Adama Štrekára 50, Trnava, proti postupu Okresného súdu Galanta v konaní vedenom pod sp. zn. 1T/82/2015 takto

r o z h o d o l :

1. Postupom Okresného súdu Galanta v konaní vedenom pod sp. zn. 1T/82/2015 **b o l o p o r u š e n é** základné právo sťažovateľa na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a právo na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.
2. Okresnému súdu Galanta **p r i k a z u j e** v konaní sp. zn. 1T/82/2015 konať bez zbytočných prietáhov.
3. Sťažovateľovi **p r i z n á v a** finančné zadost'učinenie **3 000 eur**, ktoré **j e** mu Okresný súd Galanta **p o v i n n ý** zaplatiť do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.
4. Okresný súd Galanta **j e p o v i n n ý** nahradiť sťažovateľovi trovy konania **949,17 eur** a zaplatiť ich právnomu zástupcovi sťažovateľa do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.
5. Vo zvyšnej časti ústavnej sťažnosti **n e v y h o v u j e**.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľa, skutkový stav veci a argumentácia sťažovateľa

1. Sťažovateľ sa ústavnou sťažnosťou doručenou ústavnému súdu 8. októbra 2025 domáha vyslovenia porušenia základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd

(ďalej len „dohovor“) postupom okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 1T/82/2015. V petite podanej ústavnej sťažnosti sťažovateľ ústavnému súdu navrhol, aby nálezom vyslovil porušenie označených práv postupom okresného súdu v napadnutom konaní, prikázal okresnému súdu konať bez zbytočných prietáhov, priznal mu primerané finančné zadost'učinenie 15 000 eur a náhradu trov konania. Ústavný súd uznesením č. k. IV. ÚS 562/2025-14 z 22. októbra 2025 prijal ústavnú sťažnosť na ďalšie konanie podľa § 56 ods. 5 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“).

2. Z obsahu podanej ústavnej sťažnosti a jej príloh vyplýva, že sťažovateľovi bolo uznesením vyšetrovateľa Prezídia Policajného zboru, úradu boja proti organizovanej kriminalite, odboru Západ ČVS: PPZ-63/BOK-Z-I-2006 z 22. februára 2007 podľa § 206 ods. 1 Trestného poriadku vznesené obvinenie pre zločin neodvedenia dane a poistného formou pomoci podľa § 21 ods. 1 písm. d) k § 277 ods. 1, 3 Trestného zákona. Po skončení vyšetrovania podala prokurátorka Okresnej prokuratúry Galanta podľa § 234 ods. 1 Trestného poriadku na sťažovateľa obžalobu č. k. 1 Pv 164/14/2202-44 z 27. mája 2015 na okresnom súde, ktorý 3. apríla 2024 vyhlásil rozsudok vo veci, ktorým sťažovateľa uznal vinným zo zločinu neodvedenia dane a poistného formou pomoci podľa § 21 ods. 1 písm. d) k § 277 ods. 1, 3 Trestného zákona, za čo mu uložil podmienený trest odňatia slobody vo výmere 1 roka so skúšobnou dobou v trvaní 16 mesiacov. Krajský súd v Trnave uznesením č. k. 5To/125/2024-1563 zo 4. septembra 2025 podľa § 316 ods. 3 písm. a) Trestného poriadku zrušil rozsudok okresného súdu č. k. 1T/82/2015-1497 z 3. apríla 2024 v celom rozsahu a vec vrátil okresnému súdu, aby ju v potrebnom rozsahu znovu prejednal a rozhodol.

3. Krajský súd v uznesení č. k. 5To/125/2024-1563 zo 4. septembra 2025 videl dôvod zrušenia rozsudku okresného súdu č. k. 1T/82/2015-1497 z 3. apríla 2024 v nezákonnom zložení senátu okresného súdu, keď krajský súd konštatoval nedostatočnosť dôvodov, resp. absenciu akéhokoľvek relevantného vysvetlenia dôvodov, na ktorých podklade došlo k zmene prísediaceho člena senátu Jána Kuglera, keďže *„prísediaci neposkytol dostatočné informácie, z ktorých by bolo možné overiť opodstatnenosť zmeny v obsadení senátu“*, v dôsledku čoho tak potom *„Výmena prísediaceho Jána Kuglera za prísediaceho Miroslava Čuláka, ku ktorej prišlo od 26.09.2016 (na základe skutočností zistených v júli 2016) bola nezákonná, pretože v zmysle odpovede prvostupňového súdu na dožiadanie tunajšieho súdu, došlo k zániku funkcie prísediaceho Miroslavovi Čulákovi ku dňu 13.05.2016.“*. Krajský súd poukazom na § 145 a § 141 zákona č. 385/2000 Z. z. o sudcoch a prísediacich a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov v znení účinnom do 31. decembra 2020 ozrejmil, že *„V predmetnej veci bolo vylúčené, aby prvostupňový súd doplnil prísediaceho spomedzi osôb, ktorým funkcia prísediaceho zanikla. Nebola splnená ani zákonná podmienka potreby dokončenia veci, nakoľko vec, ktorá by mala byť dokončená v čase zániku funkcie prísediaceho, ešte jeho osobe ani nebola pridelená.“*. V dôsledku tohto postupu okresného súdu tak *„postup prvostupňového súdu pri zmene v osobe prísediaceho bol nezákonný“*. Oproti tomu krajský súd nemal výhrady k zmene v osobe ďalšieho člena senátu, a to Marty Horváthovej, ktorá 1. mája 2020 zomrela. To však neplatí o nahradení Petra Fahna ako člena senátu pre prekážku krátkodobej povahy, keď bolo povinnosťou okresného súdu *«v prípade krátkodobej prekážky na strane prísediaceho Petra Fahna vyčkať na jej odpadnutie a nie robiť zmeny v senáte. Prísediaci Peter Fahn napriek tomu, že bol 09.06.2021 v senáte nahradený, na prvostupňovom súde*

pôsobil aj naďalej a funkcia mu zanikla až 09.07.2023 (následne dňa 12.01.2024 zomrel). Ďalšou chybou prvostupňového súdu bolo nahradenie Petra Fahna práve osobou Emílie Karikovej, s účinnosťou od 09.06.2021, pretože tejto osobe zanikla funkcia prísediacej 15.03.2020. Rovnako nie je možné hovoriť o potrebe „dokončenia“ trestných vecí, nakoľko menovanej prísediacej funkcia zanikla ešte pred momentom, ako mohla byť riadne do konania ustanovená.».

4. Krajský súd uzavrel, že dôsledkom už uvedených zmien v zložení senátu okresného súdu bolo, že rozsudok okresného súdu č. k. 1T/82/2015-1497 z 3. apríla 2024 bol vyhlásený senátom v nezákonnom zložení, „*a to hneď v rozsahu dvoch osôb (prísediacich)*“, v dôsledku čoho tak „*došlo k naplneniu dôvodu na zrušenie odvolaním napadnutého rozsudku z dôvodu podľa § 316 ods. 3 písm. a) Trestného poriadku, teda bez vecného preskúmania správnosti tohto rozsudku.*“.

5. Sťažovateľ v podanej ústavnej sťažnosti argumentačne reagoval na už uvedený procesný postup okresného súdu tak, že „*Okresný súd Galanta po 9 rokoch od podania obžaloby raz vo veci samej nerozhodol aj to v nezákonnom zložení senátu, preto bude musieť vec opätovne prejednať v celom rozsahu a znovu o obžalobe rozhodnúť a to v senáte zloženom zákonným spôsobom*“, keď do času podania ústavnej sťažnosti „*nebol v predmetnej veci nariadený ďalší termín hlavného pojednávania.*“.

II.

Vyjadrenie okresného súdu

6. Okresný súd vo svojom vyjadrení zvýraznil plynulosť svojho postupu v napadnutom konaní bez „*subjektívnych a nedôvodných prietahov*“, keď už nariadené termíny hlavného pojednávania, ktoré boli nariaďované v pravidelných časových intervaloch, boli odročované „*len z objektívnych a zákonných dôvodov (neprítomnosť obhajcov, doplnenie dokazovania, zisťovanie pobytu svedkov, nariadenie znaleckého dokazovania a pod.)*“, v dôsledku čoho tak považuje sťažovateľom podanú ústavnú sťažnosť za nedôvodnú. Okresný súd nesúhlasí s názorom sťažovateľa, podľa ktorého vec patrí do štandardnej agendy, keďže dĺžka napadnutého konania je odôvodnená jej skutkovou a právnou zložitou a determinovaná aj už uvedenými objektívnymi skutočnosťami, medzi ktoré patrili aj zmeny v zložení konajúceho senátu, pri kreovaní zloženia ktorého postupoval zákonný sudca vždy v dobrej viere a s náležitou odbornou starostlivosťou. Zákonný sudca doplnil vyjadrenie okresného súdu v otázke kreovania členov senátu ako pochybenie spôsobené návalom práce, keď v prvom prípade bez riadneho preskúmania zániku funkčného obdobia umožnil zaradenie prísediaceho Miroslava Čuláka namiesto Jána Kuglera, ktorý ale v iných trestných veciach pôsobil aj po zániku funkcie prísediaceho do právoplatnosti rozhodnutia v týchto veciach, a v druhom prípade bola zmena prísediaceho člena senátu Petra Fahna za členku senátu Emíliu Karikovú vynútená objektívnou skutočnosťou spočívajúcou v jeho zlom zdravotnom stave, keď až následne bol zistený zánik funkcie u tejto členky senátu. Navyše sťažovateľ v oboch prípadoch vrátane spoluobžalovaného [REDAKOVANÉ] súhlasil so zmenou v zložení senátu. Zákonný sudca taktiež zvýraznil skutkovú zložitú veci spočívajúcu v potrebe znaleckého dokazovania a vypočutia značného množstva svedkov, ktorých pobyt bolo potrebné aj zisťovať a ich prítomnosť zabezpečovať aj využitím represívnych opatrení.

III.

Posúdenie dôvodnosti ústavnej sťažnosti

7. Podľa konštantnej judikatúry ústavného súdu je účelom základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy (rovnako tak aj pri práve na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru) v jeho všeobecnom poňatí odstránenie stavu právnej neistoty, v ktorej sa nachádza osoba domáhajúca sa rozhodnutia príslušného štátneho orgánu (I. ÚS 582/2015, I. ÚS 54/2016, I. ÚS 760/2016, I. ÚS 611/2017, IV. ÚS 21/2018, IV. ÚS 64/2020). Samotným prerokovaním veci na štátnom orgáne sa právna neistota osoby neodstráni. Ústavné právo na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov (a právo na prejednanie záležitosti v primeranej lehote) sa splní až právoplatným rozhodnutím štátneho orgánu, na ktorom sa osoba domáha odstránenia právnej neistoty týkajúcej sa svojich práv (pozri napr. II. ÚS 26/95, I. ÚS 47/96, II. ÚS 22/96, II. ÚS 48/96, I. ÚS 55/97, I. ÚS 57/97, I. ÚS 92/97, I. ÚS 10/98, IV. ÚS 535/2013, I. ÚS 582/2015, I. ÚS 54/2016, I. ÚS 760/2016, I. ÚS 611/2017, IV. ÚS 21/2018, IV. ÚS 64/2020).

8. V trestných veciach je cieľom čl. 6 ods. 1 dohovoru zabezpečiť, aby obvinená osoba nebola príliš dlho obvinená a aby sa o tomto obvinení rozhodlo (Wemhoff proti Nemecku z 27. 6. 1968, sťažnosť č. 2122/64, bod 18). Toto právo je integrálnou súčasťou práva na spravodlivý proces. Podmieňuje priamo spravodlivý charakter konania tým, že zabráňuje strate dôkazov alebo oslabeniu ich dôkaznej hodnoty. Bráni tiež tomu, aby obvinený bol príliš dlho vystavený zásahom do svojich práv a slobôd a neistote o svojom osude (Wemhoff proti Nemecku z 27. 6. 1968). Posudzované obdobie začína v zásade vtedy, keď je osoba obvinená (Neumeister proti Rakúsku z 27. 6. 1968, sťažnosť č. 1936/63, bod 18), ale, zohľadňujúc okolnosti prípadu, môže začať aj skôr, napr. zadržaním (už citovaný Wemhoff, bod 19), a končí oslobodením alebo odsúdením (už citovaný Wemhoff, bod 18, König proti Spolkovej republike Nemecko z 28. 6. 1978, séria A, bod 98). Osobitne z dôvodu predmetu trestného konania, ktorým je rozhodovanie o trestnoprávnej zodpovednosti sťažovateľa, sa primeraná lehota na konanie v trestných veciach v dôsledku mimoriadne citeľného zásahu do sféry osobných práv a slobôd, ktorý je s priebehom trestného procesu spojený, musí posudzovať prísnejšie (Bagetta proti Taliansku z 25. 6. 1987, II. ÚS 32/03, III. ÚS 183/05, III. ÚS 411/2021, IV. ÚS 62/2024).

9. Prietahy v konaní či nečinnosť orgánu verejnej moci sú ústavným súdom hodnotené ako iný zásah orgánu verejnej moci, ktorý môže byť jedno či viacrázový, protiprávny a zároveň aj protiústavný útok týchto orgánov proti základným ústavou zaručeným právam (slobodám), ktorý v čase rozhodovania ústavného súdu predstavuje významné ohrozenie právne existujúceho stavu, pričom taký útok sám osebe nie je výrazom (výsledkom) riadnej rozhodovacej právomoci týchto orgánov alebo ich riadneho postupu. Z uvedenej fakticity musí preto následne vyplývať, že dôsledkom popísaného zásahu orgánu verejnej moci (jeho pasivity) nemožno čeliť inak než ústavnou sťažnosťou a na ňu nadväzujúcim nálezhom ústavného súdu.

10. Základnou povinnosťou súdu je preto zabezpečiť aj v trestnom konaní taký procesný postup, ktorý čo najskôr odstráni stav právnej neistoty strán (III. ÚS 233/2021, III. ÚS 411/2021). Táto povinnosť súdu je implicitne obsiahnutá aj v § 1 a § 2 ods. 7 Trestného poriadku. Podľa § 247 ods. 5 Trestného poriadku pri nariadení hlavného pojednávania urobí predseda senátu všetky

potrebné opatrenia na zabezpečenie jeho riadneho priebehu a na to, aby vec bolo možné prejednať a rozhodnúť bez jej odročenia.

11. Ústavný súd napokon poukazuje aj na to, že nielen nečinnosť, ale aj nesprávna a neefektívna činnosť všeobecného súdu môže zapríčiniť porušenie ústavou zaručeného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov, a to v prípade, ak jeho činnosť nesmerovala k odstráneniu právnej neistoty týkajúcej sa tých práv, kvôli ktorým sa sťažovateľ na neho obrátil s návrhom, aby o jeho veci rozhodol (IV. ÚS 22/02, III. ÚS 103/09, IV. ÚS 375/2025, IV. ÚS 388/2025). Teda zbytočné prietahy v konaní môžu byť zapríčinené nielen samotnou nečinnosťou všeobecného súdu, ale aj jeho neefektívnou činnosťou, teda takým konaním, ktoré nevedie efektívne k odstráneniu právnej neistoty týkajúcej sa tých práv, kvôli ktorým sa sťažovateľ obrátil na štátny orgán, aby o jeho veci rozhodol (IV. ÚS 22/02, II. ÚS 32/03, IV. ÚS 267/04, IV. ÚS 182/08, IV. ÚS 380/08, III. ÚS 103/09, I. ÚS 7/2011, IV. ÚS 103/2023, IV. ÚS 375/2025, IV. ÚS 388/2025).

12. Pri posudzovaní dĺžky trestného konania zohľadňuje Európsky súd pre ľudské práva (ďalej len „ESLP“) viaceré okolnosti, medzi nimi zložitnosť prípadu, správanie sťažovateľa a postup zodpovedných orgánov (Chiarello proti Nemecku z 20. 6. 2019, sťažnosť č. 497/17, bod 45).

III.1. Právna a faktická zložitnosť veci:

13. Pokiaľ ide o zložitnosť prípadu, tá môže vyplývať z rozsahu obvinení, množstva osôb zapojených do konania (napr. počet obvinených, svedkov) alebo tiež z medzinárodného aspektu prípadu (Neumeister proti Rakúsku z 27. 6. 1968, bod 20). Zložitnosť prípadu môže taktiež vyplývať z trestnej činnosti tzv. „bielych golierov“, teda podvodov zahŕňajúcich viacero spoločností a komplexné transakcie, ktorých cieľom je vyhnúť sa kontrole vyšetrovacích orgánov a ktoré si vyžadujú značné účtovné a finančné odborné znalosti (C. P. a ďalší proti Francúzsku z 1. 8. 2000, sťažnosť č. 36009/97, bod 30).

14. Predmetom napadnutého konania je vyodenie trestnoprávnej zodpovednosti sťažovateľa za daňovú trestnú činnosť, čo predstavuje štandardný predmet trestnoprávnej agendy súdov s vopred definovaným okruhom dokazovania a parametrami posudzovania. Z tohto uhla pohľadu nie je predmetné trestné konanie nijakým spôsobom právne náročné. Ústavný súd však súhlasí s právnym názorom okresného súdu o skutkovej náročnosti veci spočívajúcej vo vykonávaní dokazovania výsluchom celkovo až 28 svedkov, ktorých pobyt a prítomnosť na hlavnom pojednávaní musela byť zabezpečovaná aj prostredníctvom Policajného zboru. Záver o skutkovej náročnosti veci podporuje aj znalecké dokazovanie znaleckou organizáciou z odboru ekonómie a manažmentu, odvetvia účtovníctva a daňovníctva a odboru ekonomiky a riadenia podnikov, odvetvia oceňovania a hodnotenia podnikov (ktorého závery okresný súd vo svojom rozsudku č. k. 1T/82/2015-1497 z 3. apríla 2024 rozvádza na 4 stranách a ktoré bolo vykonané až v konaní pred súdom), ako aj znalecké skúmanie realizované Výskumným ústavom súdnej optiky, ktorého závery boli predložené v znaleckom posudku č. 026/03/10/2007, č. 018/03/10/2007 a jeho odbornom vyjadrení č. 074/04/51/2008. Skutkovej náročnosti veci zodpovedá aj v postupe okresného súdu citeľne prítomná snaha o dôsledné zistenie skutkového stavu veci prejavujúca sa nariadením viac ako 20 termínov hlavného pojednávania na vykonanie dokazovania, čiastočne aj reparujúca nedostatky v postupe orgánov činných v trestnom konaní pri náležitom zisťovaní skutkového stavu veci.

III.2. Správanie účastníka konania:

15. Pokiaľ ide o správanie sťažovateľa, čl. 6 dohovoru nevyžaduje, aby tento aktívne spolupracoval so súdnymi orgánmi. Taktiež sťažovateľovi nemožno vyčítať skutočnosť, že využíva jemu dostupné opravné prostriedky podľa vnútroštátneho práva (Erkner a Hofauer proti Rakúsku z 23. 4. 1987). Od sťažovateľa sa vyžaduje iba to, aby preukázal riadnu starostlivosť pri vykonávaní procesných krokov, ktoré sa ho týkajú, a aby nepristupoval k využívaniu zdržovacej procesnej taktiky a využil možnosti priznané vnútroštátnym právnym poriadkom na skrátenie konania (Unión Alimentaria Sanders S.A. proti Španielsku zo 7. 7. 1989). Správanie sťažovateľa preto predstavuje objektívnu skutočnosť, ktorá nemôže byť pripísaná štátu a ktorá sa musí zohľadniť na účely určenia, či bola prekročená primeraná lehota uvedená v čl. 6 ods. 1 dohovoru (Eckle proti Nemecku z 15. 7. 1982, Poiss proti Rakúsku z 23. 4. 1987). EŠLP taktiež zohľadňuje úmysel sťažovateľa predĺžovať konanie, keď táto skutočnosť jasne vyplýva zo súdneho spisu (I. A. proti Francúzsku z 23. 9. 1998, sťažnosť č. 28213/95, bod 121).

16. Správanie účastníka konania je teda druhým kritériom pri rozhodovaní, či v konaní pred súdom došlo k zbytočným priet'ahom, a tým aj k porušeniu základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru. Ústavný súd konštatuje, že v správaní sťažovateľa nezistil snahu o úmyselné predĺžovanie konania, naopak, sťažovateľ (i) súhlasil so zmenami senátu, teda nevyužil ani možnosti ponúkané § 277a ods. 1 Trestného poriadku a (ii) na hlavnom pojednávaní konanom 2. marca 2016 súhlasil s tým, aby sa celé trestné konanie vykonalo bez jeho prítomnosti s tým, že iba žiada byť upovedomený o termínoch hlavného pojednávania. K odročovaniu nariadených termínov hlavného pojednávania z dôvodu neprítomnosti sťažovateľa alebo ním zvoleného obhajcu dochádzalo len sporadicky/ojedinele, čo ale neplatí vo vzťahu k spoluobžalovanému [REDACTED] a ním zvolenému obhajcovi.

III.3. Postup okresného súdu v konaní a celkové zhodnotenie trestného konania:

17. Predmetný postup je tretím hodnotiacim kritériom, podľa ktorého ústavný súd zisťoval, či došlo k porušeniu základného práva sťažovateľa na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.

18. Článok 6 ods. 1 dohovoru vyžaduje, aby sa v konaní postupovalo rýchlo, zároveň však ustanovuje aj všeobecnejšiu zásadu riadneho výkonu spravodlivosti. Medzi týmito požiadavkami je potrebné nájsť spravodlivú rovnováhu (Boddaert proti Belgicku z 22. 9. 1992, sťažnosť č. 12919/87, bod 39).

19. Ústavný súd, hľadajúc spravodlivú rovnováhu medzi potrebou riadneho zistenia skutkového stavu veci, čomu zodpovedalo aj vypočutie 28 svedkov a znalca na hlavnom pojednávaní a nariadenie znaleckého dokazovania znaleckou organizáciou až v konaní pred súdom oproti povinnostiam vyplývajúcim z § 1, § 2 ods. 7, § 247 ods. 5 Trestného poriadku vrátane judikatúrou EŠLP stanovených mantinelov (bod 8), konštatuje, že *a priori* považuje 8 rokov a 11 mesiacov trvajúci interval napadnutého konania pred okresným súdom (od podania obžaloby 27. mája 2015 do vyhlásenia rozsudku okresného súdu č. k. 1T/82/2015-1497 z 3. apríla 2024) za ústavne nonkonformnú dobu, pričom uvedený časový interval je umocnený celkovou dobou trestného

stíhania sťažovateľa v trvaní až 18 rokov (17 rokov v čase vyhlásenia prvostupňového rozhodnutia, keď k vzneseniu obvinenia jeho osobe došlo uznesením vyšetrovateľa Prezídia Policajného zboru, úradu boja proti organizovanej kriminalite, odboru Západ ČVS: PPZ-63/BOK-Z-I-2006 z 22. februára 2007). V naznačenom smere platí, že ani právne či skutkovo najnáročnejšie súdne spory vo všeobecnosti nesmú trvať takú dlhú dobu, lebo platí zásada „oneskorená spravodlivosť je odmietnutou spravodlivosťou“ (Lopatin & Medvedevskiyi proti Ukrajine z 20. 5. 2010, bod 75, sťažnosť č. 2278/03, obdobne tak aj I. ÚS 582/2015, I. ÚS 54/2016, I. ÚS 760/2016, IV. ÚS 21/2018). Pozornosti ústavného súdu ale neuniklo, že sťažovateľ v petite podanej ústavnej sťažnosti (ktorý je pre ústavný súd záväzný) sám označil z celkovej doby jeho trestného stíhania ako problematickú len časť konania pred okresným súdom. V dôsledku toho ústavný súd koncentroval svoju prieskumnú právomoc len na túto sťažovateľom výslovne označenú časť napadnutého konania, pričom zistil, že postup okresného súdu bol v časovom úseku napadnutého konania od 21. septembra 2015 do 6. júna 2016 (časový interval 8 mesiacov) a v časovom úseku od 3. júna 2020 do 15. februára 2023 (časový interval 2 rokov a 8 mesiacov) determinovaný správaním strán konania (teda nie výlučne v dôsledku postupu okresného súdu). Z uvedeného vyplýva, že okresný súd nemohol vo veci postupovať plynule v dôsledku okolností predovšetkým na strane obžalovaného [REDAKOVANÉ] a jeho obhajcu, čím tak za časový úsek napadnutého konania v trvaní 3 rokov a 8 mesiacov výslovne nenesie okresný súd zodpovednosť.

20. Okresný súd rozhodol vo veci samej rozsudkom č. k. 1T/82/2015-1497 z 3. apríla 2024, ktorý bol bez vecného prieskumu v dôsledku triviálneho pochybenia okresného súdu zrušený z dôvodu rozhodnutia nezákonne zloženým senátom (bod 3), teda doba trvania odvolacieho konania od 3. apríla 2024 do 6. októbra 2025 (keď bol súdny spis vrátený okresnému súdu z krajského súdu) v trvaní 1 roka a 7 mesiacov je plne pričítateľná okresnému súdu ako jeho neefektívny postup (bod 11). V dôsledku účinkov uznesenia krajského súdu č. k. 5To/125/2024-1563 zo 4. septembra 2025, ktorým bol zrušený rozsudok okresného súdu č. k. 1T/82/2015-1497 z 3. apríla 2024, bude okresný súd nútený vec opätovne prejednávať.

21. V dôsledku tohto záveru došlo postupom okresného súdu v napadnutom konaní k porušeniu základného práva sťažovateľa na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru (bod 1 výroku nálezu).

22. Podľa § 133 ods. 3 písm. a) zákona o ústavnom súde ak ústavný súd ústavnej sťažnosti vyhovie, môže prikázať, aby ten, kto porušil základné práva a slobody sťažovateľa svojou nečinnosťou, vo veci konal. Vzhľadom na to, že okresný súd vo veci do dňa vydania tohto nálezu nerozhodol, ústavný súd mu prikázal v konaní vedenom pod sp. zn. 1T/82/2015 konať bez zbytočných prietáhov (bod 2 výroku nálezu).

IV.

Primerané finančné zadost'učinenie

23. Podľa čl. 127 ods. 3 ústavy môže ústavný súd svojím rozhodnutím, ktorým vyhovie sťažnosti, priznať tomu, koho práva podľa odseku 1 boli porušené, primerané finančné zadost'učinenie.

24. Podľa § 123 ods. 2 zákona o ústavnom súde ak sa sťažovateľ domáha primeraného finančného zadostučinenia, v ústavnej sťažnosti uvedie rozsah, ktorý požaduje, a z akých dôvodov sa ho domáha.

25. Sťažovateľ požiadal o priznanie finančného zadostučinenia 15 000 eur z dôvodu prietahov okresného súdu v napadnutom konaní.

26. Cieľom primeraného finančného zadostučinenia je dovŕšenie ochrany porušeného základného práva v prípadoch, v ktorých sa zistilo, že k porušeniu došlo spôsobom, ktorý vyžaduje poskytnutie vyššieho stupňa ochrany, nielen deklaráciu porušenia, prípadne príkaz na ďalšie konanie bez porušovania základného práva (III. ÚS 45/2012, IV. ÚS 132/2012, I. ÚS 70/2012, I. ÚS 44/2018, IV. ÚS 95/2018, I. ÚS 341/2018, III. ÚS 187/2018, IV. ÚS 64/2020, tiež Zongorová proti Slovenskej republike z 19. 1. 2010, sťažnosť č. 28923/06 a Ďurech a ďalší proti Slovenskej republike zo 7. 7. 2009, sťažnosť č. 42561/04).

27. Ústavný súd s prihliadnutím na skôr identifikovanú dobu prietahov v napadnutom konaní (jednak generálne, zároveň však aj s konkrétne špecifikujúcimi závermi) a svoju vlastnú rozhodovaciu prax (IV. ÚS 21/2018, I. ÚS 44/2018, IV. ÚS 95/2018, I. ÚS 341/2018, III. ÚS 187/2018, IV. ÚS 64/2020, IV. ÚS 103/2023) priznal sťažovateľovi sumu primeraného finančného zadostučinenia vo výške 3 000 eur (bod 3 výroku nálezu). Zohľadnil celkovú dobu trestného stíhania, zároveň však okolnosť, že sťažovateľom bol napádaný len postup okresného súdu. Ústavný súd vychádzal z potreby pomerne komplikovaného dokazovania v súdnom konaní, zároveň však z toho, že v dôsledku banálneho procesného pochybenia okresného súdu je potrebné konanie opakovať. Výsledná suma teda bola určená v priesečníku, resp. pri vzájomnom vyvažovaní týchto protichodných línií relevantných faktorov. Vo zvyšnej časti návrhu sťažovateľa nevyhovelo (bod 5 výroku nálezu).

28. V závere ústavný súd konštatuje, že vyjadrenie okresného súdu zo 7. novembra 2025 nezaslal na vyjadrenie právneho zástupcovi sťažovateľa z dôvodu, že by jeho prípadné vyjadrenie neovplyvnilo rozhodnutie ústavného súdu pri posúdení merita veci a ani pri rozhodnutí o výške priznaného finančného zadostučinenia.

V.

Trovy konania

29. Sťažovateľ v petite ústavnej sťažnosti navrhol, aby mu ústavný súd priznal náhradu trov konania.

30. Podľa § 73 ods. 1 zákona o ústavnom súde trovy konania pred ústavným súdom, ktoré vzniknú účastníkovi konania, uhrádza účastník konania.

31. Podľa § 73 ods. 3 zákona o ústavnom súde ústavný súd môže v odôvodnených prípadoch podľa výsledku konania uznesením uložiť niektorému účastníkovi konania, aby úplne alebo sčasti nahradil inému účastníkovi konania alebo štátu trovy konania.

32. Ústavný súd priznal sťažovateľovi trovy konania z dôvodu právneho zastúpenia advokátom pozostávajúce z odmeny advokáta za 2 úkony právnej služby vykonané v roku 2025, a to prevzatie a príprava zastupovania a písomné podanie sťažnosti ústavnému súdu. Vychádzal pritom z vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách

advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení neskorších predpisov (ďalej len „vyhláška“). Ústavný súd vychádzal zo základnej sadzby tarifnej odmeny za jeden úkon právnej služby v sume 371 eur (1/4 výpočtového základu podľa § 11 ods. 3 vyhlášky), tiež zo sadzby za náhradu hotových výdavkov (režijný paušál) za každý úkon právnej služby v sume 14,84 eur (1/100 výpočtového základu podľa § 16 ods. 3 vyhlášky). Za 2 úkony právnej služby patrí sťažovateľovi náhrada trov konania 742 eur a dvakrát režijný paušál 29,68 eur, spolu tak 771,68 eur, tiež suma dane z pridanej hodnoty vo výške 177,49 eur, celkovo tak suma 949,17 eur (bod 4 výroku nálezu).

33. Priznanú náhradu trov konania je okresný súd povinný zaplatiť na účet právneho zástupcu sťažovateľa (§ 62 zákona o ústavnom súde v spojení s § 263 ods. 1 Civilného sporového poriadku).

34. Vzhľadom na čl. 133 ústavy, podľa ktorého proti rozhodnutiu ústavného súdu nie je prípustný opravný prostriedok, toto rozhodnutie nadobúda právoplatnosť dňom jeho doručenia účastníkom konania.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 4. decembra 2025

Ladislav Duditš
predseda senátu